

НАУКОВИЙ ВІСНИК
ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

Збірник наукових праць

Випуск 2 (184) 2023

УДК 636.09(062.552):378.4(477.41) БНАУ
Н 34

Науковий вісник ветеринарної медицини = Scientific Journal of Veterinary Medicine: збірник наукових праць.
№ 2 (184) 2023. Білоцерківський національний аграрний університет. Біла Церква: БНАУ, 2023. 210 с. Doi 10.33245

Засновник, редакція, видавець і виготовлювач:
Білоцерківський національний аграрний університет (БНАУ)

Збірник розглянуто і затверджено до друку рішенням Вченої ради БНАУ
(Протокол № 11 від 23.11.2023 р.)

Збірник наукових праць «Науковий вісник ветеринарної медицини» («Scientific journal of veterinary medicine») є фаховим виданням, що включено до Переліку наукових фахових видань України категорії «Б» (Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019 р.) і є продовженням «Вісника Білоцерківського державного аграрного університету», започаткованого 1992 року. Збірник представлено на порталі Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського, включено до міжнародних наукометричних баз: *Index Copernicus*, *Google Scholar*, *Crossref*, *DOAJ*.

Періодичність виходу збірника «Науковий вісник ветеринарної медицини» – двічі на рік.

Редакційна колегія:

Головний редактор – **Рубленко М.В.**, академік НААН, д-р вет. наук, проф., Білоцерківський НАУ, Біла Церква, Україна

Заступник головного редактора – **Царенко Т.М.**, канд. вет. наук, доц., Білоцерківський НАУ, Біла Церква, Україна

Члени редакційної колегії:

Власенко В.М., д-р вет. наук, проф., академік НААН, Білоцерківський НАУ, Біла Церква, Україна
Влізло В.В., д-р вет. наук, проф., академік НААН, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького, Львів, Україна

Вітчак С., д-р наук, проф., Університет ветеринарної медицини та фармацевтики, Кошице, Словацька Республіка

Власенко С.А., д-р вет. наук, Білоцерківський НАУ, Біла Церква, Україна

Гугоннар М., д-р філософії, Національна ветеринарна школа VetAgro Sup, Ліон, Франція

Духницький В.Б., д-р вет. наук, проф., Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ, Україна

Ільніцький М.Г., д-р вет. наук, проф., Білоцерківський НАУ, Біла Церква, Україна

Карповський В.І., д-р вет. наук, проф., Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ, Україна

Касіманікам Р., д-р філософії, проф., Державний університет штату Вашингтон, Пулман, Сполучені Штати Америки

Кільбович З., д-р габіл., проф., Вроцлавський університет природничих наук, Вроцлав, Польща

Козій В.І., д-р вет. наук, проф., Білоцерківський НАУ, Біла Церква, Україна

Корнієнко Л.Є., д-р вет. наук, проф., Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи, Київ, Україна

Коцюмбас І.Я., д-р вет. наук, проф., академік НААН, ДНДКІ ветеринарних препаратів та кормових добавок, Львів, Україна

Куб'як К.Й., д-р габіл., проф., Вроцлавський природничий університет, Вроцлав, Польща

Куцан О.Т., д-р вет. наук, проф., Інститут ветеринарної медицини НААН, Київ, Україна

Леблон А., д-р філософії, проф., Національна ветеринарна школа VetAgro Sup, Ліон, Франція

Лясота В.П., д-р вет. наук, проф., Білоцерківський НАУ, Біла Церква, Україна

Мартіно С., д-р наук, проф., Національна ветеринарна школа VetAgro Sup, Ліон, Франція

Мисак А.Р., д-р вет. наук, проф., Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького, Львів, Україна

Мойжішова Я., д-р габіл., проф., Університет ветеринарної медицини та фармацевтики, Кошице, Словацька Республіка

Неджвеч А., д-р філософії, доц., Вроцлавський університет природничих наук, Вроцлав, Польща

Ніжанський В., д-р габіл., проф., Вроцлавський університет природничих наук, Вроцлав, Польща

Новак В.П., д-р біол. наук, проф., Білоцерківський НАУ, Біла Церква, Україна

Пістл Ю., д-р наук, проф., Університет ветеринарної медицини та фармацевтики, Кошице, Словацька Республіка

Рубленко І.О., д-р вет. наук, Білоцерківський НАУ, Біла Церква, Україна

Рубленко С.В., д-р вет. наук, проф., Білоцерківський НАУ, Біла Церква, Україна

Сахнюк В.В., д-р вет. наук, проф., член-кор. НААН, Білоцерківський НАУ, Біла Церква, Україна

Селюк Х.Б., д-р філософії, проф., Університет Афійон Косатепе, Афійон-Карахисар, Туреччина

Слівінська Л.Г., д-р вет. наук, проф., Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького, Львів, Україна

Сорока Н.М., д-р вет. наук, проф., Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ, Україна

Стефанік В.Ю., д-р вет. наук, проф., Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького, Львів, Україна

Стравський Я.С., д-р вет. наук, ст. наук. співроб., Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського МОЗ України, Тернопіль, Україна

Томко М., д-р філософії, проф., Університет ветеринарної медицини та фармацевтики, Кошице, Словачька Республіка

Уховський В.В., д-р вет. наук, ст. наук. співроб., Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи, Київ, Україна

Ушкалов В.О., д-р вет. наук, проф., Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київ, Україна

Хіцька О.А., канд. вет. наук, доц., Білоцерківський НАУ, Біла Церква, Україна

Коректор англійських текстів – **Марчук В.В.**, канд. пед. наук, доц., Білоцерківський НАУ, Біла Церква, Україна

Editorial board:

Editor-in-chief – **Rublenko M.V.**, D.Sc., Prof., Academician of NAAS, Bila Tserkva NAU, Bila Tserkva, Ukraine

Deputy Editor-in-chief – **Tsarenko T.M.**, PhD, Ass. Prof., Bila Tserkva NAU, Bila Tserkva, Ukraine

Members of editorial board:

Dukhnytskyj V.B., D.Sc., Prof., National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Hugonnard M., PhD, National Veterinary School VetAgro Sup, Lyon, France

Pinitsky M.G., D.Sc., Prof., Bila Tserkva NAU, Bila Tserkva, Ukraine

Kasimanickam R., D.Sc., Prof., Washington State University, Pullman, United States of America

Karpovskiy V.I., D.Sc., Prof., National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Kielbowicz Z., D. habil, Prof., Wrocław University of Environmental and Life Sciences, Wrocław, Poland

Koziy V.I., D.Sc., Prof., Bila Tserkva NAU, Bila Tserkva, Ukraine

Kornienko L.E., D.Sc., Prof., State Research Institute of Laboratory Diagnostics and Veterinary Expertise, Kyiv, Ukraine

Kotsymbas I.Ya., D.Sc., Prof., Academician of NAAS, State Research Control Institute of veterinary medicinal products and feed additives (SCIVP), Lviv, Ukraine

Kubiak K., D.Sc., Prof., Wrocław University of Environmental and Life Sciences, Wrocław, Poland

Kutsan O.T., D.Sc., Prof., Institute of Veterinary Medicine The National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Khitska O.A., PhD, Ass. Prof., Bila Tserkva NAU, Bila Tserkva, Ukraine

Leblond A., PhD, Prof., National Veterinary School VetAgro Sup, Lyon, France

Lyasota V.P., D.Sc., Prof., Bila Tserkva NAU, Bila Tserkva, Ukraine

Martino S., D.Sc., Prof., National Veterinary School VetAgro Sup, Lyon, France

Mysak A.R., D.Sc., Prof., Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnology S.Z. Gzhytskogo, Lviv, Ukraine

Mojzisova J., D. habil., Prof., University of Veterinary Medicine and Pharmacy, Kosice, Slovak Republic

Niedźwiedz A., PhD, Ass. Prof., Wrocław University of Environmental and Life Sciences, Wrocław, Poland

Nizanski W., D. habil, Prof., Wrocław University of Environmental and Life Sciences, Wrocław, Poland

Novak V.P., D.Sc., Prof., Bila Tserkva NAU, Bila Tserkva, Ukraine

Pistl J., PhD, Prof., University of Veterinary Medicine and Pharmacy, Kosice, Slovak Republic

Rublenko I.O., D.Sc., Prof., Bila Tserkva NAU, Bila Tserkva, Ukraine

Rublenko S.V., D.Sc., Prof., Bila Tserkva NAU, Bila Tserkva, Ukraine

Sakhniuk V.V., D.Sc., Prof., Corresponding Member NAAS, Bila Tserkva NAU, Bila Tserkva, Ukraine

Selcuk H.B., PhD, Prof., Afyon Kocatepe University, Afyonkarahisar, Turkey

Slivinska L.G., D.Sc., Prof., Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnology S.Z. Gzhytskogo, Lviv, Ukraine

Soroka N.M., D.Sc., Prof., National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Stefanyk V.Yu., D.Sc., Prof., Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnology S.Z. Gzhytskogo, Lviv, Ukraine

Stravskiy Ya.S., D.Sc., senior researcher, I. Horbachevsky Ternopil National Medical University, Ternopil, Ukraine

Tomko M., PhD, Prof., University of Veterinary Medicine and Pharmacy, Kosice, Slovak Republic

Vilcek S., D.Sc., Prof., University of Veterinary Medicine and Pharmacy, Kosice, Slovak Republic

Vlasenko S.A., D.Sc., Bila Tserkva NAU, Bila Tserkva, Ukraine

Vlasenko V.M., D.Sc., Prof., Academician of NAAS, Bila Tserkva NAU, Bila Tserkva, Ukraine

Vlizlo V.V., D.Sc., Prof., Academician of NAAS, Lviv National University of Veterinary Medicine and Biotechnology S.Z. Gzhytskogo, Lviv, Ukraine

Ukhovskiy V.V., Dr. Habil., Prof., State Scientific and Research Institute of Laboratory Diagnostics and Veterinary and Sanitary Expertise, Kyiv, Ukraine

Ushkalov V.O., D.Sc., Prof., National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Proofreader of English texts – **Marchuk V.V.**, PhD, Ass. Prof., Bila Tserkva NAU, Bila Tserkva, Ukraine

Адреса редакції: Білоцерківський національний аграрний університет, Соборна площа, 8/1, м. Біла Церква, 09117, Україна, e-mail: redakciaviddil@ukr.net.

ЗМІСТ

АКУШЕРСТВО І БІОТЕХНОЛОГІЯ ВІДТВОРЕННЯ	
Нижник Б.Ю., Вальчук О.А. Комплексна діагностика абортів у великої рогатої худоби	6
ВЕТЕРИНАРНА ГІГІЄНА, САНІТАРІЯ ТА ЕКСПЕРТИЗА	
Гриневич Н.Є., Хіщка О.А., Джміль В.І. Вплив селеніту натрію та фітопрепарату Емелін на морфологічні показники крові, безпечність та якість продукції курей-несучок.....	15
Дюба А.В., Лясота В.П. Гігієнічна оцінка впливу пробіотики Біосевен на організм кролів за станом системи природної резистентності (доклінічні дослідження).....	35
Котелевич В. А., Гуральська С. В., Гончаренко В. В. Ветеринарно-санітарна оцінка кролятини за показниками якості та безпечності.....	48
Якубчак О.М., Кравченко І.М., Тишківська Н.В., Тишківський М.Я., Джміль В.І. Вплив гумінових кислот на молочну продуктивність корів та показники якості і безпечності молока.....	67
МІКРОБІОЛОГІЯ, ЕПІЗООТОЛОГІЯ ТА ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ	
Мурашко Т.В. Стан дослідженості інфекційного перитоніту котів в Україні за період 2012–2022 років: систематичний огляд.....	75
Пантелєєнко О.В., Мельник А.Ю., Царенко Т.М. Серологічний скринінг антитіл до <i>Borrelia burgdorferi</i> у популяціях безпритульних та домашніх собак в Україні.....	93
Постосенко Г.В., Постосенко В.О., Гордієнко О.І., Напненко О.О., Недосков В.В. Удосконалення методики виділення пробіотичних культур зі свіжовідкачаного меду.....	101
Ушкалов А.В. Поширення бактеріозів тварин в Харківській області у 2019–2022 роках.....	111
Чечет О.М., Мех Н.Я., Рубленко І.О., Горбатюк О.І., Герілович А.П., Мусієць І.В., Бучковська Г.А., Курята Н.В., Ординська Д.О., Шалімова Л.О., Баланчук Л.В., Тогачинська Л.В., Кучинський М.В. Частота виявлення бактерій роду <i>Salmonella</i> в патологічному матеріалі, сировині, продукції від птиці та довокільлі птахогосподарств України за період 2018–2022 рр.....	124
Шевченко М. В., Царенко Т. М. Мікробіологічна та молекулярно-генетична характеристика <i>Staphylococcus aureus</i> і <i>Staphylococcus pseudintermedius</i>	135
ПАЗИТАРНІ ХВОРОБИ	
Антіпов А.А., Мельничук В.В., Папченко І.В., Гончаренко В.П., Мазанний О.В., Соловйова Л.М. Паразитофауна шлунково-кишкового тракту овець.....	145
ТЕРАПІЯ ТА КЛІНІЧНА ДІАГНОСТИКА	
Сахнюк В.В., Гоцуляк М.М. Метаболізм вітаміну D, Кальцію і Фосфору та їх порушення у кіз...	159
ФІЗІОЛОГІЯ, ПАТОЛОГІЧНА ФІЗІОЛОГІЯ І МОРФОЛОГІЯ	
Новак В.П., Бєвз О.С., Мельниченко А.П., Ільницький М.Г., Присяжнюк Н.М. Мікроархітектоніка та гістоморфометричні показники кісткової тканини за ремоделювання.....	173
Ємельяненко А.А., Порошинська О.А., Шмаюн С.С., Козій Н.В., Шаганенко Р.В., Стівбецька Л.С., Чуб О.В., Шаганенко В.С., Козій В.І. Етологічне та патофізіологічне обґрунтування використання кальцію глюконату для лікування телят, хворих на бронхопневмонію.....	182
ФАРМАКОЛОГІЯ І ТОКСИКОЛОГІЯ	
Шаганенко В.С., Козій Н.В., Шаганенко Р.В., Авраменко Н.В., Рубленко І.О., Ємельяненко А.А., Порошинська О.А. Фармакотерапевтичне обґрунтування використання гіпертонічного сольового розчину за лікування телят із діареєю.....	192
ХІРУРГІЯ ТА АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ	
Яремчук А.В., Чемеровський В.О., Рубленко М.В., Чемеровська І.О., Рубленко І.О. Лікування ранової анаеробної інфекції у великої рогатої худоби: клінічний приклад у корови.....	202

CONTENT

OBSTETRICS AND REPRODUCTIVE BIOTECHNOLOGY	
Nyzhnyk B., Valchuk O. Comprehensive diagnosis of abortion in cattle.....	6
VETERINARY HYGIENE, SANITATION AND EXAMINATION	
Hrynevych N., Khitska O., Dzmit V. The influence of sodium selenite and the phytopreparation Emelin on indicators of natural resistance, safety and laying hen product quality.....	15
Dyuba A., Lyasota V. Hygienic assessment of the probiotic Bioseven influence on the natural resistance of rabbits pre-clinical researches.....	35
Kotelevich V., Gural'ska S., Honcharenko V. Veterinary and sanitary assessment of rabbit meat according to quality and safety indicators.....	48
Yakubchak O., Kravchenko I., Tyshkiv'ska N., Tyshkiv'sky M., Dzhamil V. Influence of humic acids on of cows milk productivity and indicators of milk quality and safety.....	67
MICROBIOLOGY, EPISOOTOLOGY AND INFECTIOUS DISEASES	
Murashko T. State of feline infectious peritonitis research in Ukraine during 2012–2022: systematic review.....	75
Panteleienko O., Melnyk A., Tsarenko T. Serological screening of antibodies to <i>Borrelia burgdorferi</i> in stray and pet dogs populations in Ukraine.....	93
Postoienko H., Postoienko V., Hordienko O., Napnenko O., Nedosekov V. Improvement of the probiotic cultures method isolation from freshly extracted honey.....	101
Ushkalov A. Analysis of bacterioses in the Kharkiv region for the period 2019–2022.....	111
Chechet O., Mech N., Rublenko I., Gorbatyuk O., Gerilovych A., Musiets I., Buchkov'ska G., Kuriata N., Ordyn'ska D., Shalimova L., Balanchuk L., Togachyn'ska L., Kuchyn'skyi M. Frequency of <i>Salmonella</i> bacteria detection in pathological material, raw materials, poultry products and the environment of poultry farms in Ukraine during the period 2018-2022.....	124
Shevchenko M., Tsarenko T. Microbiological and molecular genetic characterization of <i>Staphylococcus aureus</i> and <i>Staphylococcus pseudintermedius</i>	135
PARASITIC DISEASES	
Antipov A., Melnychuk V., Papchenko I., Goncharenko V., Mazanniy O., Solovyova L. Parasitofauna of the gastrointestinal tract of sheep.....	145
THERAPY AND CLINICAL DIAGNOSTICS	
Sakhniuk V., Hotsuliak M. Metabolism of vitamin D, Calcium and Phosphorus and their disorders in goats.....	159
PHYSIOLOGY, PATHOLOGICAL PHYSIOLOGY AND MORPHOLOGY	
Novak V., Bevs O., Melnychenko A., Initsky M., Prysyzhnyuk N. Microarchitectonics and histomorphometric parameters of bone tissue during remodeling.....	173
Yemelyanenko A., Poroshyn'ska O., Shmayun S., Kozii N., Shaganenko R., Stovbetska L., Chub O., Shaganenko V., Kozii V. Ethological and pathophysiological justification of the calcium gluconate usage for the treatment of calves with bronchopneumonia.....	182
PHARMACOLOGY AND TOXICOLOGY	
Shaganenko V., Kozii N., Shaganenko R., Avramenko N., Rublenko I., Yemelyanenko A., Poroshyn'ska O. Pharmacotherapeutic justification of the hypertonic saline solution usage for the treatment of calves with diarrhea.....	192
SURGERY AND ANESTHESIOLOGY	
Yaremchuk A., Chemerovsky V., Rublenko M., Chemerov'ska I., Rublenko I. Treatment of wound anaerobic infection in great horned animals: clinical example in a cow.....	202

Наукове видання

Науковий вісник ветеринарної медицини

Збірник наукових праць

Випуск 2 (184) 2023

Редактор О.О. Грушко

Комп'ютерне верстання: В.С. Мельник

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації

КВ № 15166-3738Р від 14.10.09 р. № 1-05/4

Формат 60x84¹/₈. Ум. др. арк. 24,4. Тираж 300.

Підписано до друку 23.11.2023 р.

Видавець і виготовлювач:

Білоцерківський національний аграрний університет,
09117, Біла Церква, Соборна площа, 8/1, тел. 33-11-01,

e-mail: redakciaviddil@ukr.net

Свідоцтво внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції

№ 3984 ДК від 17.02.2011 р.